

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Oboer/12/2019
Identifikačné číslo spisu: 7903888935
Dátum vydania rozhodnutia: 16.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7903888935.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Sociálna poisťovňa, a.s., pobočka Trebišov, so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika č. 178, IČO: 30 807 484, proti povinnému I. O., narodenému XX. Q. XXXX, trvale bytom vo W., S. Č.. XXX/X, toho času bytom XX D. W., K. J. C., Q., C. X O., B. O., o vymoženie 1.093,61 € a trov exekúcie, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7CoE/61/2018-59 z 28. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Oprávnenej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trebišov (ďalej aj „exekučný súd“) uznesením č. k. 13Er/647/2003-24 z 30. mája 2017 zastavil exekúciu vedenú proti povinnému na podklade Rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 356/2001 podľa ust. § 57 ods. 1 písm. b/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), nakoľko rozhodnutie, ktoré bolo podkladom na vykonanie exekúcie sa stalo neúčinným. O trovách exekúcie rozhodol tak, že súdnej exekútorke X.. Q. V., so sídlom Exekútorského úradu v I., Š. Č.. XXXX/X priznal nárok na náhradu trov exekučného konania voči povinnému v plnom rozsahu, pretože k zastaveniu exekúcie došlo v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej zákonom na vymoženie plnenia uloženého exekučným titulom. Oprávnená zastavenie exekúcie nezavinila, keďže návrh na vykonanie exekúcie podala včas.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č.k. 7CoE/61/2018-59 z 28. mája 2018 odmietol odvolanie povinného smerujúce proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku o trovách exekúcie v súlade s ust. § 386 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a zároveň rozhodol, že účastníkom exekučného konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odmietnutie odvolania zdôvodnil tým, že proti rozhodnutiu o trovách exekúcie nie je odvolanie prípustné (§ 357 CSP a contrario) a súčasne ani Exekučný poriadok v znení účinnom po 1.

júli 2016 neumožňuje podať proti výroku o trovách exekúcie opravný prostriedok. Účastníkom konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, pretože im žiadne trovy konania nevznikli.

3. Uznesenie odvolacieho súdu napadol povinný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolaním (nesprávne označeným ako odvolanie - poznámka dovolacieho súdu), ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené elektronicky (bez platnej autorizácie) 2. júla 2018 a následne bolo včas doplnené originálom podania. Podanie dovolania povinný odôvodnil tým, že exekučný príkaz v prejednávanej veci je absolútne neplatným právnym úkonom, pretože bol vydaný postupom odporujúcim dobrým mravom, navyše porušujúcim alebo obchádzajúcim zákon. V súvislosti s napadnutým výrokom o trovách exekúcie žiadal, aby dovolací súd odkázal súdnu exekútoru X.. Q. V. na nové súdne konanie, v ktorom bude o jej nároku o trovách exekúcie rozhodnuté zákonným postupom. Zároveň sa domáhal vyslovenia kritiky vo vzťahu k postupu súdu prvej inštancie, a to z dôvodu porušenia základných zákonných princípov pri aplikácii inštitútu súdneho opatrovníka, zisťovania adresy a doručovania v exekučnom konaní.

4. Oprávnená ako aj súdna exekútorka X.. Q. V. sa k podanému dovolaniu nevyjadrili včas, t.j. v lehote 10 dní od doručenia uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým ich na vyjadrenie vyzval, dovolací súd preto v zmysle ust. § 436 ods. 3 CSP na neskoro podané vyjadrenia účastníkov konania neprihliadol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

6. Podľa ustanovenia § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

7. Z ustanovenia § 429 ods. 2 CSP vyplýva, že povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Podľa ustanovenia § 447 písm. e/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

9. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že nevyhnutnou procesnou podmienkou dovolacieho konania je povinné právne zastúpenie dovolateľa. Dovolateľ musí byť (s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje ust. § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania, nielen pri podaní dovolania. Súčasne sa vyžaduje, aby dovolanie a iné podania dovolateľa boli spísané advokátom, teda osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

10. V posudzovanej veci dovolanie nebolo spísané advokátom, ale povinným, čím nebola splnená jedna zo zákonných podmienok dovolacieho konania, vymedzená v ustanovení § 429 ods. 1 CSP.

11. Právna úprava obsiahnutá v ust. § 429 ods. 1 CSP stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum (s výnimkou prípadov podľa ust. § 429 ods. 2 CSP, ako bolo vyššie uvedené). Procesná situácia, kedy dovolací súd prihliada na vady dovolania podľa ust. § 429 CSP a dovolateľa vedie k ich odstráneniu nastáva jedine v prípade, ak dovolateľ v rozpore s ust. § 393 ods. 1 CSP nebol v dovolacom konaní poučený (alebo bol

poučený nedostatočne) o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní.

12. V zmysle ustanovenia § 393 ods. 1 CSP je odvolací súd povinný vo svojom rozhodnutí poučiť strany o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní. V danej veci poučenie uznesenia odvolacieho súdu č. k. 7CoE/61/2018-59 z 28. mája 2018 (napadnutého dovolaním) obsahuje v súlade s ustanovením § 393 ods. 1 CSP poučenie o prípustnosti dovolania (§ 419 CSP), o lehote na podanie dovolania (§ 427 CSP), o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP), ako aj o povinnosti zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní, vrátane povinnosti spisania dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Z tohto dôvodu nebol súd prvej inštancie povinný vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania pred predložením súdneho spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

13. Dovolanie povinného uskutočnené v elektronickej podobe bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 2. júla 2018. Podanie nebolo autorizované v súlade s ust. § 125 ods. 1 a 2 CSP a ust. § 25 a nasl. zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej a „zákon o e-governmente“) tak, aby spĺňalo zákonné náležitosti riadneho podania. Neúplné podanie bolo dňa 9. júla 2018 doplnené originálom podania opatreným vlastnoručným podpisom dovolateľa (povinného). Z obsahu podaného dovolania jednoznačne vyplýva, že ho spísal povinný, ktorý nie je advokátom zapísaným do zoznamu advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou a tiež sa na neho nevzťahuje zákonná výnimka z povinného zastúpenia podľa ust. § 429 ods. 2 písm. a/ CSP, a to, že dovolateľ ako fyzická osoba by sám mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

14. Dovolateľ bol súdom prvej inštancie dodatočne vyzvaný na splnenie povinnosti zastúpenia advokátom v dovolacom konaní, vrátane povinnosti spisania dovolania advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), a to v lehote 15 dní od doručenia výzvy súdu. Dovolateľ na výzvu súdu reagoval žiadosťou o predĺženie stanovenej lehoty na zabezpečenie advokáta pre potreby dovolacieho konania s tým, že súd prvej inštancie žiadosti vyhovel a lehotu predĺžil do 15. októbra 2018. Dňa 26. septembra 2018 bolo súdu prvej inštancie doručené splnomocnenie povinného udelené advokátovi X.. X. T., so sídlom v G. H. č. XXX na zastupovanie vo všetkých právnych veciach. Keďže splnomocnenie je v súdnom spise založené len vo fotokópii a navyše z jeho kontextu nie je možné s určitosťou vyvodiť, že by sa vzťahovalo na prejednávajúcu exekučnú vec v štádiu dovolacieho konania, súd prvej inštancie uzavrel, že dovolateľ si povinnosť podľa ust. § 429 ods. 1 CSP nesplnil. Výzvou zo dňa 23. novembra 2018 ho opätovne vyzval, aby súdu v lehote 15 dní zaslal splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní postupom v súlade s ust. § 821 ods. 3 prvá veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v spojení s ust. § 23 zákona o e - Governmente (platne autorizované osobou, ktorá udelila plnú moc na zastupovanie v konaní advokátom, alternatívne osvedčené doložkou o zaručenej konverzii preukazujúcej, že listinná podoba dokumentu bola platne prekonvertovaná do elektronickej podoby a zodpovedá originálu). Zároveň trval na splnení zákonného predpokladu spisania dovolania advokátom. Dovolateľ požadované v stanovenej lehote, ani do času rozhodnutia dovolacieho súdu nedoplnil.

15. Požiadavka povinného právneho zastúpenia sa vzťahuje už na fázu podania dovolania. Dovolateľ nebol pri podaní dovolania zastúpený advokátom a žiadnym spôsobom nepreukázal, že by ako fyzická osoba mal vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Následne dňa 26. septembra 2018 dovolateľ súdu prvej inštancie predložil splnomocnenie na zastupovanie vo všetkých právnych veciach udelené advokátovi X.. X. T.. Pretože splnomocnenie nebolo platne autorizované a v súdnom spise je založené len vo fotokópii, odvolací súd naň nemohol prihliadať ako by tomu bolo v prípade perfektného (úplného) podania. Z dikcie ustanovenia § 429 CSP vyplýva, že ak dovolanie nemá vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, dovolateľ je povinný v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré dovolaním napáda (§ 427 ods. 1 CSP), podať dovolanie právne perfektné, teda spĺňajúce všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle ust. § 428 a § 429 CSP, prípadne vady už podaného dovolania v tejto lehote odstrániť. Taktiež Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 489/2018 z 13. septembra 2018 vyslovil právny názor, že ak obligatórnou náležitosťou dovolania je podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP jeho spísanie

advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky možno odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní. Dovolací súd v danej súvislosti poznamenáva, že lehota na podanie dovolania povinnému uplynula dňa 2. septembra 2018, pričom uvedené splnomocnenie, ktorým zamýšľal poveriť zastupovaním vo všetkých právnych veciach advokáta zapísaného v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (podanie bez platnej autorizácie a bližšej špecifikácie, z ktorej by bolo zrejmé, že splnomocnenie sa vzťahuje aj na predmetné dovolacie konanie) predložil súdu prvej inštancie až 26. septembra 2018. S poukazom na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolateľ nie je v dovolacom konaní právne zastúpený advokátom s dôrazom na to, že ním nebol zastúpený ani vo fáze podania dovolania a podal dovolanie, ktoré nebolo spísané advokátom, pričom sa na neho nevzťahuje výnimka z povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní podľa ust. § 429 ods. 2 písm. a/ CSP (sám by bol fyzickou osobou s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa), hoci bol o tejto osobitnej podmienke dovolacieho konania riadne poučený v odvolacom konaní.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže v posudzovanej veci podmienka povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní v zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP splnená nie je, Najvyšší súd SR dovolanie povinného smerujúce proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odmietol podľa ust. § 447 písm. e/ CSP. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa dovolací súd nezaoberal prípustnosťou podaného dovolania.

17. V dovolacom konaní úspešnej oprávnenej vznikol voči povinnému nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu oprávnenej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 Základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7Cdo/14/2018).

18. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.